

**Відокремлений підрозділ
Національного університету біоресурсів і природокористування України
«Ніжинський агротехнічний інститут»**

Факультет агротехнологій та економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

агротехнологій та економіки

_____ В.П. Кулик

« ____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Кафедра аграрної економіки

Робоча програма «Міжнародні економічні відносини» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»,

«_____» _____ 2020 р. – 20 с.

Розробник: Шаповалюк М.В., к.е.н, старший викладач кафедри аграрної економіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри аграрної економіки

Протокол від «_____» _____ 2020 р. № _____

В.о. завідувача кафедри аграрної економіки _____ к.е.н. Дворник І.В.

«_____» _____ 2020 р

Схвалено науково-методичною радою факультету агротехнологій та економіки

Протокол від «_____» _____ 2020 р. № _____

«_____» _____ 2020 р.

Голова _____ Кулик В.П.

1. Опис навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	07 – Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен (4 семестр)	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	3
Семестр	4	6
Лекційні заняття	14 годин	6 годин
Семінарські, практичні заняття	30 годин	4 годин
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	106 годин	80 годин
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	<u> 3 </u> год. <u> 5 </u> год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завдання: формування у студентів знань щодо: визначення сутності міжнародної економіки, її значення та еволюції формування; вивчення проблем міжнародної економіки як частини теорії ринкової економіки, що вивчає закономірності міждержавного руху товарів і чинників виробництва, особливості взаємодії національних економік та світового господарства в цілому, їх функціонування та регулювання в умовах глобалізації фінансових ринків; уміння творчо аналізувати стан системи світогосподарських відносин, визначати проблеми і тенденції їх розвитку; використовувати одержані знання як в Україні, так і за її межами, виходячи з цілей її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Результат: використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності; орієнтуватись у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків, інтеграції України у систему міжнародного поділу праці

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки

Тема лекційного заняття 1. Міжнародна економічна система. Міжнародна економічна діяльність

Анотація. Предмет курсу «Міжнародні економічні відносини». Міжнародна економічна система: сутність та структура. Міжнародні економічні відносини. Міжнародна економічна діяльність. Сукупність національних економік. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори. Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин. Рівні МЕВ. Принципи МЕВ. Основні суб'єкти МЕВ. Середовище розвитку МЕВ.

Міжнародна економічна система: сутність та структура. Міжнародні економічні відносини. Міжнародна економічна діяльність. Сукупність національних економік. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори. Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин. Рівні МЕВ. Принципи МЕВ. Основні суб'єкти МЕВ. Середовище розвитку МЕВ.

Тема лекційного заняття 2. Світовий ринок товарів і послуг

Анотація. Світовий ринок: сутність та структура. Види і показники міжнародної торгівлі. Основні види посередницьких операцій. Географічна і товарна структура світового ринку. Зовнішня торгівля України: географічна і товарна структура.

Тема лекційного заняття 3. Інвестиції та міжнародне виробництво

Анотація. Міжнародна міграція капіталу. Сутність та форми міжнародного руху капіталу. Основні теорії руху чинників виробництва. Прямі іноземні та портфельні інвестиції. Форми прямих іноземних інвестицій. Іноземні інвестиції: користь та проблеми, економічні ефекти прямих іноземних інвестицій. Особливості сучасного міжнародного руху капіталів. Роль прямих іноземних інвестицій в економіці України.

Тема лекційного заняття 4. Міжнародний кредит. Міжнародний науково-технологічний обмін

Анотація. Суть і функції міжнародного кредиту. Класифікація кредитів. Умови кредитування. Основні напрямки кредитування. Кредитоспроможність країн світу. Найбільш

розповсюджені види фінансового кредитування. Світовий ринок позикових капіталів. Кризи новітньої фінансової системи. Міжнародні фінансово-кредитні організації. Проблеми України щодо міжнародних розрахунків, зовнішня заборгованість. Міжнародні кредити: проблема оптимального використання. Україна в міжнародних фінансово-кредитних організаціях.

Сутність та структура міжнародної трудової міграції. Етапи розвитку міжнародної трудової міграції. Основні причини та особливості міграційних процесів світу. Соціально-економічні наслідки для країни-донора та реципієнта. Національне та наднаціональне регулювання міжнародної міграції робочої сили – МОП, МОМ. Сучасні центри тяжіння трудових ресурсів. Україна у світових міграційних процесах: напрямки і форми інтеграції.

Змістовий модуль 2. Міжнародна економічна система, її складові елементи та тенденції розвитку

Тема лекційного заняття 5. Світовий ринок праці.

Анотація. Сутність, структура, моделі та основні властивості світового ринку праці. Суть міжнародних трудових відносин. Співвідношення понять: міграція населення, міжнародна міграція, міжнародна міграція трудових ресурсів та міжнародна трудова міграція. Основні показники світового ринку праці: рівень безробіття, зайнятості, співвідношення економічно активного та економічно неактивного населення провідних країн світу. Особливості динаміки професійної структури та форм зайнятості економічно активного населення країн світу. Україна на світовому ринку праці.

Тема лекційного заняття 6. Міжнародна валютно-фінансова система. Міжнародні розрахунки

Анотація. Визначення суті валюти. Валютний курс. Котирування валют. Валютний паритет. Конвертованість валют. Валютні зони. Валютні блокади. Валютна інтервенція. Фактори впливу на формування валютного курсу в Україні. Світова валютна система. Формування й еволюція світової валютної системи. "Золотий стандарт". Генуезька система. Бреттон-Вудська система. Ямайська система. Європейська валютна система. Міжнародний валютний фонд. Валютні ринки, їх види та структура. Тезаврація. Валютна політика та макроекономічна роль валютного курсу. Проблеми становлення валютної системи в Україні. Національна валютна система та її чинники. Національна валюта: проблеми підтримки стабільності та шляхи їхнього розв'язання.

Міжнародні розрахунки. Умови, суб'єкти та типи міжнародних розрахунків: національною валютою, міжнародною валютою, клірингові розрахунки та золотом. Види міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків. Механізм здійснення розрахунків за акредитивом та його види. Суб'єкти інкасових розрахунків, переваги та недоліки для експортера. Банківський переказ, розрахунки по відкритому рахунку, розрахунки з використання векселів та чеків. Ризики, що виникають при міжнародних розрахунках. Участь України в міжнародних розрахунках.

Тема лекційного заняття 7. Міжнародна регіональна інтеграція. Глобалізація економічного розвитку.

Анотація. Сутність міжнародної інтеграції, фактори її розвитку і значення. Фактори дезінтеграції. Форми міжнародної економічної інтеграції. Етапи розвитку економічної інтеграції в Європейському Союзі. Інтеграція східноєвропейських країн. Чорноморське економічне співробітництво. Потенціал і особливості східноєвропейських інтеграційних угруповань. Північноамериканська економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі "США - Канада". НАФТА. Роль США у світових інтеграційних процесах. Економічна інтеграція у Латинській Америці. Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні зусилля арабських країн. Взаємозв'язки країн Африки. Проблеми та перспективи світової (глобальної) інтеграції.

Сутність і основні етапи економічної глобалізації. Особливості сучасної економічної глобалізації. Основні форми економічної глобалізації. Фінансова глобалізація: поняття, основні форми її прояву та їх характеристика. ТНК та транснаціоналізація світової економіки. Глобалізація управлінських рішень, туризму та третинного сектору економіки. Сутність та шляхи розв'язання глобальних екологічних та демографічних проблем сучасності. Роль ООН в розв'язанні глобальних проблем.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи страхування												
Тема 1	10	2	2			6	9	2	2			9
Тема 2	10	4	2			6	9	2	2			9
Тема 3	11	2	2			7	9	2	2			9
Тема 4	11	2	2			7	10	2				10
Тема 5	11	2				7	10					10
Тема 6	11	2				7	10					10
Разом за змістовим модулем 1	64	14	8			40	71	8	6			57
Тема 7	11	4	2			7	10					10
Тема 8	11	4	2			7	10					10
Тема 9	11	2	2			7	10					10
Тема 10	11	2	2			7	10					10
Тема 11	12	2				8	9					9
Разом за змістовим модулем 2	56	14	8			36	49					49
Усього годин	120	28	16			76	120	8	6			106

4.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національні економіки та їх взаємодія	2
2	Теорія міжнародної торгівлі	2
3	Міжнародна торгова політика	4
4	Міжнародне портфельне інвестування	2
5	Міжнародний кредит	2
6	Міжнародний науково-технологічний обмін	4
7	Міжнародна трудова міграція	2
8	Світовий валютний ринок	4
9	Міжнародні розрахунки	4
10	Європейська економічна інтеграція	2
11	Глобалізація економічного розвитку	2
Всього		30

Тема практичного заняття 1. Національні економіки та їх взаємодія (2 год)

Систематизація країн світу за регіональною, організаційною ознаками та рівнем економічного розвитку. Економічно розвинуті країни світу. Країни з перехідною економікою. Національна економіка України: загальне та особливе. Країни, що розвиваються. Нові індустріальні країни. Механізми взаємодії національних економік країн світу.

Тема практичного заняття 2. Теорія міжнародної торгівлі (2 год)

Концепції меркантилізму, протекціонізму і фритредерства. Теорія абсолютних переваг А. Смита. Теорія порівняльних переваг Д. Рікардо. Теорія порівняльної наділеності факторами Хекшера-Оліна. Парадокс В. Леонтьєва

Тема практичного заняття 3. Міжнародна торгова політика (4 год)

Торгова політика: сутність, напрямки, інструменти. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Мито, його види та функції. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування, види ліцензій. Квотування, види квот. Демпінг. Види демпінгу. Експортні субсидії. СОТ та її роль у регулюванні міжнародних торговельних відносин. Сучасна міжнародна торгова політика

Тема практичного заняття 4. Міжнародне портфельне інвестування (2 год)

Теорії портфельного інвестування. Структура портфельних інвестицій. Основні портфельні інвестори. Ринок цінних паперів та його інструменти. Міжнародні портфельні інвестиції в Україні.

Тема практичного заняття 5. Міжнародний кредит (2 год)

Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці. Принципи міжнародного кредитування. Форми міжнародного кредитування. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність. Проблема зовнішньоекономічної заборгованості та шляхи її вирішення. Україна в міжнародних кредитних відносинах.

Тема практичного заняття 6. Міжнародний науково-технологічний обмін (4 год)

Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Основні форми і канали передачі технологій. Види та особливості торгівлі інжиніринговими послугами.

Тема практичного заняття 7. Міжнародна трудова міграція (2 год)

Сутність і види міжнародної трудової міграції. Економічні та соціальні причини міжнародної трудової міграції. Наслідки міжнародної трудової міграції для мігрантів, приймаючих країн та країн-донорів. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Україна у світових міграційних процесах.

Тема практичного заняття 8. Світовий валютний ринок (4 год)

Сутність, структура та функції світового валютного ринку. Валютні операції та їх основні види. Основні центри торгівлі валютою. Міжнародні валютно-фінансові організації та їх роль. Валютний ринок України та особливості його функціонування.

Тема практичного заняття 9. Міжнародні розрахунки(4 год)

Поняття, суб'єкти та особливості міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та фактори їх вибору у міжнародних комерційних відносинах. Сучасні платіжні системи та засоби зв'язку суб'єктів міжнародних розрахунків.

Тема практичного заняття 10. Європейська економічна інтеграція (2 год)

Процес європейської інтеграції та його витоки. Етапи розширення ЄС. Позиції сучасного ЄС у глобальній економіці. Європейський внутрішній ринок. Європейська економічна політика.

Тема практичного заняття 11. Глобалізація економічного розвитку (2 год)

Глобалізація міжнародної економіки. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні і негативні наслідки. Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та їх загострення. Глобалізм і національна економіка. Цивілізаційні виміри глобальних проблем. Економічні аспекти зіткнення та взаємодії цивілізацій. Міждержавне регулювання глобальних проблем.

9. Індивідуальні завдання

Самостійна робота 1. Міжнародний поділ праці та його особливості на сучасному етапі. Форми і напрями розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва. Проблеми участі України у міжнародному поділі праці. Структура міжнародної економіки.

Самостійна робота 2. Історія виникнення та розвитку світового ринку. Характерні риси сучасного світового господарства. Вплив НТР на інтернаціоналізацію виробництва. Види та характерні особливості сучасних міжнародних відносин.

Самостійна робота 3. Аналіз двох типів зовнішньоекономічної політики. Сутність державного регулювання міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельна політика сучасної України..

Самостійна робота 4. Суть і класифікація послуг. Особливості міжнародної торгівлі послугами. Вплив транспортних витрат на міжнародну торгівлю. Класифікація інструментів торгової політики у сфері торгівлі послугами.

Самостійна робота 5. Платіжний баланс: основні поняття та джерела інформації. Платіжний баланс: стандартні компоненти. Рахунок поточних операцій ПБ. Платіжний баланс України. Теорії ПБ.

Самостійна робота 6. Основні риси сучасного міжнародного ринку праці. Державне регулювання міжнародної міграції робочої сили. Вплив НТР та ТНК на міжнародному трудову міграцію. Еміграція робочої сили з України в сучасних умовах.

Самостійна робота 7. Форми міжнародного руху капіталу. Сутність міжнародного руху капіталу. Прямі закордонні інвестиції. Україна на ринку міжнародних інвестицій.

Самостійна робота 8. Сутність і основні тенденції розвитку міжнародних валютних відносин. Міжнародна валютна система як форма організації міжнародних валютних (грошових) відносин. Сутність сучасної кризи заборгованості національної кризи заборгованості. Перспективи повної конвертованості національної валюти України. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації.

Самостійна робота 9. Особливості міжнародних науково-технічних відносин на сучасному етапі. Міжнародна передача технології у широкому і вузькому розумінні.

Самостійна робота 10. Міжнародна економічна інтеграція - вища форма інтернаціоналізації господарського життя. Етапи розвитку інтеграційних процесів в Європі. Сучасні інтеграційні угруповання країн.

Самостійна робота 11. США у світовій економіці. Західна Європа у світовій економіці. Японія у світовій економіці. Країни, що розвиваються, у світовій економіці. «Нові індустріальні країни» у системі світового господарства. Країни з перехідною економікою у світовому господарстві.

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, метод демонстраційних прикладів, методи парної та групової роботи (Табл. 1)

Таблиця 1. Класифікація методів навчання

	Групи методів	
Засади	Найменування	Характеристики
1. Джерело знань: слово образ досвід	Словесні, Наочні, Практичні	
2. Етапи навчання	Підготовка до вивчення нового матеріалу, Вивчення нового матеріалу, Закріплення вправ, Контроль і оцінка	
3. Спосіб педагогічного керівництва	Пояснення педагога, Самостійна робота	Керівництво: безпосереднє; опосередковане
4. Логіка навчання	Індуктивні, Дедуктивні, Аналітичні, Синтетичні	
5. Дидактичні цілі	Організація навчальної діяльності. Стимулювання і релаксація, Контроль і оцінка, Рефлексія	
6. Характер пізнавальної діяльності	Пояснювально-ілюстративні („готові знання”), Репродуктивні, Проблемного викладу, Частково-пошукові, Дослідницькі	Репродуктивні Продуктивні

10. Форми контролю

Кожна з форм контролю має особливості й залежить від мети, змісту та характеру навчання. У процесі навчання дисципліни використовуються наступні форми контролю:

- поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), комп'ютерне тестування, виконання практичних завдань згідно програми;
- підсумковий контроль: тестування.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Критерії оцінки виконання навчальних завдань є одним з основних способів перевірки знань, умінь і навичок студентів з дисципліни «Міжнародні економічні відносини». При оцінці завдань за основу слід брати повноту і правильність їх виконання. Необхідно враховувати такі вміння і навички студентів:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання;
- викладати матеріал логічно й послідовно;
- користуватися додатковою літературою.

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з атестації (екзамену) – 30 балів. Кожний змістовий модуль теж оцінюється за 100 бальною шкалою.

На рейтинг з навчальної роботи за рішенням циклової комісії може впливати рейтинг з додаткової роботи – до 10 балів і рейтинг штрафний (з від'ємним знаком) – до 5 балів.

Рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (2,5R_1 + 2,5R_2)}{5} + R_{ДР} - R_{ШТР}$$

де R_i – рейтингові оцінки відповідно i -го змістового модуля за 100-бальною шкалою ($i=1, 2$);

2,5; 2,5 – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для першого, другого та третього змістового модуля відповідно;

5 – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни;

$R_{ДР}$, $R_{ШТР}$ – відповідно рейтинг з додаткової роботи і рейтинг штрафний.

Рейтинг студента з атестації $R_{АТ}$ визначається за 100-бальною шкалою. Якщо на екзамені з дисципліни студент набрав менше 60 балів, то вони йому не зараховуються – не додаються до набраних балів з навчальної роботи, і за студентом зберігається рейтинг (оцінка), визначений за наведеною вище формулою.

В іншому випадку рейтинг студента з дисципліни $R_{ДИС}$ обчислюється за формулою

$$R_{ДИС} = R_{НР} + 0,3 \cdot R_{АТ}$$

Рейтинг студента з дисципліни переводиться в національну оцінку та оцінку ECTS згідно з шкалою оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Таблиця 2

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

13. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості ВР України, №1697 від 14.10.2014 р.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» // Відомості ВР України, №11026 від 15.04.2014 р.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості ВР України, від 04.09.2016 р.
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // Відомості ВР України, від 25.12.2016 р.
5. Дэниелс Джон Д., Радеба Ли Х. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции: Пер. с англ. / Академия народного хозяйства; Высшая школа международного бизнеса / Л.И. Евенко (общ.ред.и вступ.ст.). — М.: Дело Лтд, 1994.
6. Киреев А. Международная экономика. В 2-х ч. — М.: Международные отношения, 1998. — Ч. I: Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. Учебное пособие для вузов.
7. Киреев А. Международная экономика. В 2-х ч. — М.: Международные отношения, 1999.— Ч. II: Международная макроэкономика: открытая экономика и макроэкономическое программирование. j Учебник для вузов.
8. Міжнародна економіка: Підручник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / А.П. Румянцев (за ред.). — 3.вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006.
9. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Київський національний економічний ун-т / А. М.Поручник (ред.) — К.: КНЕУ, 2005.
10. Міжнародна економіка: Підручник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / А.П. Румянцев (за ред.). — 3.вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006.
11. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник / Румянцев А.П., Башинська Г.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.О. — К.: Центр навч. літератури.- 2004.
12. Філіпенко А.С., Будкін В. С., Веклич О. О., Годун С. Д., Дудченко М. А. Світова економіка: Підруч. для студ. вищ. навч. закл., що навч. За спец. «Світова економіка і міжнародні економічні відносини»/ С.В.Головко (голов.ред.).— 2 вид., стер. — К.: Либідь, 2001.

13. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. — К.: Либідь, 2006.

Допоміжна

1. Гіл Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес. - К.: Основи, 2001 р.- 856 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ./ Кер.авт.кол. і наук. ред. Циганкова Т.М. - К.іКНЕУ,2003 .-660с.
3. Гриффін Р. Пастей М. Международний бизнес/ Пер. с англ. под ред. А.Г.Медведева. - СПб.: Питер 2005
4. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник/За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С.- К.: Освіта України, 2012. - 300с.
5. ИНКОТЕРМС 2010г.Правила ІСС з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі. - Асоціація «ЗЕД», 2011, -268 с.
6. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Батанова Т.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: сучасні особливості функціонування та аналізу розвитку. - Одеса: Одеський національний економічний університет, 2012. -, 182 с. ‘
7. Ю.Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Учебник. СПб:Питер, 2004. - 831с.
8. П.Линдерт П.Х. Экономика мирохозяйственных связей: Учебник, - М.: Прогресс, 1992.
9. Международная экономика: в вопросах и ответах: Учебник /Под ред. Козака Ю.Г. - К.: ЦУЛ, 2013. -240 с.
10. Международные экономические отношения: теория и политика: Учебное пособие / Под редакцией Козака Ю.Г. - К.: ЦУЛ, 2013. - 360 с.
11. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2008 - 320с.
12. Міжнародна торгівля:Навч. посіб./За ред. Ю.Г.Козака, Н.С.Логвінової, О.В. Мирошніченка. -К.: ЦУЛ. 2009.- 668с.
13. Налог на добавленную стоимость в международной торговле: Европейский союз [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://www.rocheduffay.ru/articles/ec_vat.htm

Інформаційні ресурси

1. Адміністративно-управлінський портал // www.aup.ru
2. Нормативні акти України // www.nau.kiev.ua
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // www.rada.dok.ru
4. Централізована база даних про емітентів цінних паперів // www.istor.com.ua
5. АМА – Американська асоціація маркетингу (www.amie.com/arf)
6. United Nation (www.un.org) – статистична та інша інформація про членів ООН (демографічна, соціальна, економічна тощо).
7. World Bank (www.worldbank.org) – джерело інформації про більш ніж 200 країн та регіонів.

**Структурно-логічна схема викладання дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»**

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема практичного заняття	Форма контролю знань
1	Теоретичні основи міжнародної економіки	Міжнародна економічна система. Міжнародна економічна діяльність	Національні економіки та їх взаємодія	тест
		Світовий ринок товарів і послуг	Теорія міжнародної торгівлі	
		Інвестиції та міжнародне виробництво	Міжнародна торгова політика	
		Міжнародний кредит. Міжнародний науково-технологічний обмін	Міжнародне портфельне інвестування	
			Міжнародний кредит Міжнародний науково-технологічний обмін	
2	Міжнародна економічна система, її складові елементи та тенденції розвитку	Світовий ринок праці	Міжнародна трудова міграція	тест
		Міжнародна валютно-фінансова система. Міжнародні розрахунки	Світовий валютний ринок	
		Міжнародна регіональна інтеграція. Глобалізація економічного розвитку	Міжнародні розрахунки	
			Європейська економічна інтеграція Глобалізація економічного розвитку	

ПРОТОКОЛ ПОГОДЖЕННЯ
робочої програми навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
з дисциплінами спеціальності «Менеджмент»

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Прізвище, ініціали, вчена ступінь та вчене звання викладача, що забезпечує попередню дисципліну	Підпис	Дисципліна та її розділи, в яких використовуються матеріали дисципліни «Міжнародні економічні відносини»	Прізвище, ініціали, вчена ступінь та вчене звання викладача, що забезпечує наступну дисципліну	Підпис
Макроекономіка	Дворник І.В.		Державне та регіональне управління	Лайко О.О.	
Основи економічної теорії	Македон Г.М.		Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	Новодворська В.В.	

Голова навчально-методичної ради

Кулик В.П.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ
ЗАНЯТЬ

з дисципліни

Декан факультету

Кулик В.П.

«__» _____ 2019 р.

Ніжинський агротехнічний
інститут

«Міжнародні економічні відносини»

ОС «Бакалавр»

Спеціальності

073 «Менеджмент»

Кількість тижнів	15
Всього годин за програмою	150
Лекцій	14
Практ. зан.	30
Самостійна робота	106
Форма контролю	екзамен

4 семестр 2019/2020 н. р.

Місяць	Тижні	Теми лекційних занять	Кіл-ть годин	Теми семінарських занять	Кіл-ть годин	Самостійна робота	Кіл-ть годин	Література
Модуль 1								
Лютий	1	Міжнародна економічна система. Міжнародна економічна діяльність	2	Національні економіки та їх взаємодія	2	Національні економіки та їх взаємодія	6	О 6,7,9 Д 5
	2	Світовий ринок товарів і послуг	2	Теорія міжнародної торгівлі	2	Теорія міжнародної торгівлі	6	О 1, 2, 5 Д 2, 3
	3	Інвестиції та міжнародне виробництво	2	Міжнародна торгова політика	4	Міжнародна торгова політика	7	О 4,6,10 Д 1,3
Березень	4	Міжнародний кредит. Міжнародний науково-технологічний обмін	2	Міжнародне портфельне інвестування	2	Міжнародне портфельне інвестування	7	О 1,2,9 Д 4,12
				Міжнародний кредит	2	Міжнародний кредит	7	О 5,17,18 Д 5
				Міжнародний науково-технологічний обмін	4	Міжнародний науково-технологічний обмін	7	О 4,9 Д 5
Модуль 2								
Квітень	7	Світовий ринок праці	2	Міжнародна трудова міграція	2	Міжнародна трудова міграція	7	О 7 Д 9, 10
	8	Міжнародна валютно-	2	Світовий валютний ринок	4	Світовий валютний ринок	7	О 6, 7

		фінансова система. Міжнародні розрахунки						Д 3,4
Травень	9	Міжнародна регіональна інтеграція. Глобалізація економічного розвитку	2	Міжнародні розрахунки	4	Міжнародні розрахунки	7	О 8 Д 5,6
				Європейська економічна інтеграція	2	Європейська економічна інтеграція	7	О 7,9,10 Д 7
				Глобалізація економічного розвитку	2	Глобалізація економічного розвитку	8	О 3,10,18 Д 6,7

Викладач _____

Шаповалюк М.В.

В.о. завідувача кафедри _____

Дворник І.В.

Результати перевірки календарного плану

Дата _____

Перевірив _____

Завідувач кафедри

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Еволюція міжнародної економіки як науки.
2. Об'єкт та предмет дисципліни "Міжнародні економічні відносини".
3. Методи і функції міжнародної економіки як науки та навчальної дисципліни.
4. Еволюція світового ринку та міжнародної економіки. Зміст міжнародної економіки.
5. Структура міжнародної економіки.
6. Склад та загальна характеристика економіки розвинутих країн.
7. Особливості економіки країн, що розвиваються.
8. Особливості розвитку країн з перехідною економікою.
9. Рух міжнародної економіки: форми, напрями, чинники.
10. Сучасний світ і середовище міжнародної економіки.
11. Матеріальні основи руху міжнародної економіки.
12. Соціально-економічні основи руху міжнародної економіки.
13. Класичні теорії міжнародної торгівлі (загальна характеристика).
14. Теорія торговельних переваг Д. Рікардо.
15. Теорія Хекшера-Оліна.
16. Нові (альтернативні) теорії зовнішньої торгівлі
17. Наслідки зовнішньої торгівлі.
18. Базисна теорія митного тарифу.
19. Нетарифні інструменти торговельної політики.
20. Основні цілі, форми, інструменти та особливості торговельної політики в умовах глобальної економічної кризи.
21. Сутність, фактори та форми міжнародної міграції робочої сили.
22. Наслідки міжнародної міграції робочої сили для ринку праці.
23. Наслідки міжнародної міграції робочої сили для державних фінансів.
Побічні ефекти міграції.
24. Основні міграційні потоки робочої сили на світовому ринку праці.
25. Сутність та форми міжнародного руху капіталу.
26. Наслідки міжнародного руху капіталу.
27. Світовий ринок капіталу в умовах глобальної економічної кризи.
Міжнародні фінансові центри.
28. Міжнародний кредит суть, суб'єкти, функції і види.
29. Проблема зовнішньої заборгованості, шляхи та механізм її вирішення.
30. Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти.
31. Валютний курс та котирування валюти.
32. Валютні ринки та валютні операції.
33. Поняття і види валютних систем.
34. Еволюція світової валютної системи.
35. Еволюція Європейської валютної системи в умовах глобальної економічної кризи.
36. Міжнародні розрахунки: сутність та форми.

37. Платіжний баланс, його структура та методологія складання
38. Рівні засоби та системи валютного регулювання
39. Страхування валютного ризику.
40. Сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції.
41. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.
42. Розвиток міжнародної економічної інтеграції та інтеграційні пріоритети України.
43. Рівні та принципи оцінки міжнародної економічної інтеграції.
44. Сутність і види міжнародного бізнесу.
45. Транснаціональні корпорації в умовах глобальної економічної кризи.
46. Умови та особливості функціонування міжнародного бізнесу в Україні в умовах глобальної економічної кризи.
47. Глобалізація економіки та світова політика.
48. Становлення глобального управління та його інституціональне забезпечення.
49. Міжнародні організації, їх класифікації.
50. Основні цілі, форми, інструменти та особливості торговельної політики в умовах глобальної економічної кризи і основи діяльності.